

Εκδηλώσεις Μνήμης Γενοκτονίας των Ποντίων στον Άγιο Αθανάσιο Αψάλου

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Εδέσσης, Πέλλης και Αλμωπίας

Εκδηλώσεις Μνήμης ως ελάχιστος φόρος τιμής για την επέτειο της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου πραγματοποιήθηκαν την Πέμπτη 19 Μαΐου στον Ιερό Ναό Αγίου Αθανασίου Αψάλου. Με τον τρόπο αυτό θέλησε η τοπική ενορία -που το μεγαλύτερο μέρος της αποτελείται από Έλληνες πρόσφυγες του ποντιακού ελληνισμού- να τιμήσει τη μνήμη των 353.000 σφραγισθέντων Ελλήνων του Πόντου, που έπεσαν θύματα στις διώξεις της λαίλαπας των Νεότουρκων.

Στο καμπαναριό του ιερού ναού αναρτήθηκε μεγάλη αφίσα, η οποία αποτύπωνε το στίγμα της θλιβερής επετείου, ενώ από το πρωί οι καμπάνες κτυπούσαν πένθιμα και ακούγονταν θρήνοι και μοιρολόγια, όπως τα διέσωσε η γνήσια μουσική παράδοση του Πόντου.

Το απόγευμα εψάλη στον προαύλιο χώρο της ενορίας Επιμνημόσυνη Δέηση, παρουσία του βουλευτή Πέλλας κ. Β. Βασιλειάδη, του Αντιπεριφερειάρχη Πέλλας

κ. Ι. Τζαμτζή, του Δημάρχου Αλμωπίας, κ. Χρήστου Μπάτση και λοιπών μελών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, του Προέδρου της Τ.Κ. Αψάλου, κ. Αβραάμ Καραϊσαρίδη, αντιπροσωπείας του Λαογραφικού Συλλόγου Ποντίων Αψάλου και πλήθους πιστών. Ακολούθησαν ομιλίες του Δημάρχου, του Αντιπεριφερειάρχη, του Βουλευτή και του προϊσταμένου του Ιερού Ναού, Αιδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρεσβυτέρου Δρ. Βασιλείου Αποστολίδη. Οι πολιτικοί άρχοντες στις ομιλίες τους συνεχάρησαν τον π. Βασίλειο και τους συνεργάτες του για την πρωτοβουλία αυτή και τόνισαν ιδιαίτερα την ανάγκη να μην λησμονούμε ποτέ τόσο την καταγωγή και τις ρίζες μας όσο και τους κόπους, τους μόχθους αλλά και τις θυσίες των προγόνων μας. Επίσης προέτρεψαν τα νέα παιδιά για ενεργή και ουσιαστική συμμετοχή τους σε πρωτοβουλίες που αφορούν τις εθνικές, λαογραφικές και θρησκευτικές παραδόσεις του τόπου μας.

Με την σειρά του ο π. Βασίλειος ευχαρίστησε θερμά όλους όσους παρευρέθηκαν και βοήθησαν και αναφέρθηκε στην υπόθεση της επετείου. Στο τέλος της εκδήλωσης, προσφέρθηκαν σε όλους κόλλυβα και παραδοσιακά ποντιακά εδέσματα. Ολόκληρη η ομιλία του Πρωτοπρ. Βασιλείου Αποστολίδη: «Λύουμαι 'κι αροθυμώ, ν' ανασπάλλω 'κι επορώ!

«Η διατήρηση της ιστορικής μνήμης αποτελεί αναμφίβολα καθήκον της πολιτείας, αλλά και κάθε Έλληνα πολίτη. Στο πλαίσιο αυτό, και η σημερινή ημέρα ορίστηκε από την πολιτεία ως ημέρα μνήμης και τιμής για τις 353.000 σφραγισθέντων Ελλήνων του Πόντου, από τις διώξεις των Νεότουρκων. Στις αρχές του 20ου αιώνα, οι Νεότουρκοι, στο πλαίσιο του σκληρού εθνικισμού εξεπόνησαν σχέδιο διωγμού και εκτουρκισμού των χριστιανικών πληθυσμών της περιοχής. Πριν από 103 χρόνια, στις 19 Μαΐου του 1919, έκλεινε με τραγικό τρόπο ο αφανισμός του Ελληνισμού στην ευρύτερη περιοχή του Εύξεινου Πόντου, ενός σημαντικού μέρους του Ελληνισμού, που μετά τη διάλυση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας συνέχιζε να ζει στα βόρεια της Μικράς Ασίας, στην περιοχή του Πόντου· ενός κομματιού από τις σάρκες των προγόνων μας, που μετά την Άλωση της Τραπεζούντας το 1461 από τους Οθωμανούς, εξακολούθησε να κρατά ζωντανή τη γλώσσα, το φρόνημα, την ελληνική συνείδηση παρότι ζούσε αποκομμένο από τον εθνικό κορμό.

Ο Ελληνισμός του Πόντου, λοιπόν, εξοντώθηκε βίαια και εσκεμμένα από τον Οθωμανό κατακτητή. Το γεγονός αυτό θυμόμαστε σήμερα και θρηνούμε τους νεκρούς και την αλησμόνητη Πατρίδα. Αυτήν την πατρίδα που κάνει και σήμερα τους χιλιάδες Πόντιους να την αναζητούν, αν και δεν την γνώρισαν ποτέ, παρά μόνο από τα ακούσματα των πατεράδων και των παππούδων τους. Γιατί πατρίδα είναι αυτή που υπάρχουν οι ρίζες σου, αυτή που έχεις από τα ακούσματα, τις διηγήσεις των προγόνων σου, είναι η ιστορία του ελληνισμού και ο πολιτισμός που άφησαν οι πρόγονοί μας, οι οποίοι ξεριζώθηκαν βίαια από τον τόπο όπου έθαψαν χιλιάδες νεκρούς ανά τους αιώνες. Γιατί αυτό είναι η γενοκτονία: ο βίαιος αφανισμός ενός ολόκληρου λαού με λεηλασίες, σφαγές και εκτοπισμούς.

Είναι σημαντικό για τους λαούς να γνωρίζουν την Ιστορία τους, πόσο μάλλον για εμάς τους Έλληνες που η ιστορία μας είναι πλουσιότατη. Και η Ιστορία του Ποντιακού Ελληνισμού αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της ιστορικής διαδρομής των Ελλήνων. Οι Έλληνες του Πόντου κατάφεραν για αιώνες να κρατήσουν ζωντανό τον πολιτισμό και την ελληνική γλώσσα και να μεγαλουργήσουν, όπου και αν έζησαν, στον Πόντο και τη Μικρά Ασία. Εκεί άνθισε για είκοσι οχτώ ολόκληρους αιώνες ένας πολιτισμός Ελλήνων. Ο ίδιος εκείνος πολιτισμός που κόμισε στην ανθρωπότητα για πρώτη φορά την κριτική σκέψη, τη βάση της επιστήμης και της έρευνας. Βαθιά ήταν και η χριστιανική πίστη των Ελλήνων του Πόντου. Αυτό μαρτυρούν εξάλλου και τα τρία μεγάλα μοναστήρια, του Αγίου Ιωάννου Βαζελώνος, της Παναγίας Σουμελά και του Αγίου Γεωργίου Περιστερεώτα, τα οποία καθ' όλη τη διάρκεια της τουρκικής τυραννίας προσέφεραν μέγιστες υπηρεσίες για την εθνική και θρησκευτική διάσωση του ελληνισμού. Ύψιστο καθήκον και ιερή υποχρέωση καθενός μας, είτε είναι λαϊκός ή κληρικός, άρχοντας ή ιδιώτης, να γνωρίζει, να εξιστορεί και να μεταλαμπαδεύει στα παιδιά του και στα παιδιά των παιδιών του την αλήθεια των γεγονότων μέσα από τις ακράδαντες ιστορικές πηγές και μαρτυρίες.

Η σημερινή ημέρα, ως αφιερωμένη στη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου φέρνει στις μνήμες όλων μας ένα από τα πιο φρικτά εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, το έγκλημα κατά του Ελληνισμού του Πόντου, που με πόνο βαθύ άφηνε πίσω του την ιστορία αιώνων. Άφηνε πίσω του ότι αγάπησε, κυνηγημένος να σωθεί, διότι δεν θέλησε να προδώσει την πίστη του, τον Ελληνισμό του. Η ημέρα αυτή είναι και θα είναι για ολόκληρο το ελληνικό έθνος, ημέρα πένθους και μνήμης.

Τιμούμε τη γενοκτονία των Ποντίων, όπως τιμούμε τη μνήμη κάθε μαύρης σελίδας της ιστορίας μας. Έστω και τυπικά, έστω και ελλιπώς, όσο υπάρχει αυτή η ημέρα και κάθε ημέρα μνήμης να μας θυμίζει το παρελθόν μας, κερδίζουμε την ελπίδα και προσευχόμαστε στο Θεό «έν ένι στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ» να μην επιτρέψει ποτέ ξανά, ποτέ και σε κανέναν να επανέλθει κάτι τόσο βάνανσο και φρικιαστικό που προκάλεσε τόσο πόνο, τόση οδύνη, τόση καταστροφή στον τόπο μας. Τιμούμε τη σημερινή ημέρα ως Ημέρα Μνήμης για τις χιλιάδες ζωές που χάθηκαν. Τιμούμε επίσης σήμερα όσους διώχθηκαν για τις σκέψεις, τα έθιμα, τη γλώσσα, τον πολιτισμό, τις πατροπαράδοτες παραδόσεις τους.

Από τη μικρή μας αυτή Κοινότητα, που το μεγαλύτερο κομμάτι της αποτελείται από Έλληνες πρόσφυγες του ποντιακού ελληνισμού, συμμετέχουμε με αίσθημα συγκίνησης και υψώνουμε σήμερα τις φωνές μας από το προαύλιο της ενορίας μας, που τιμάται στη μνήμη του πολιούχου και προστάτη μας Αγίου Αθανασίου, για να διακηρύξουμε την αντίθεσή μας σε οτιδήποτε βίαιο και επιθετικό για την υπαρξιακή μας ενότητα, και την εθνική μας ταυτότητα. Και διεκδικούμε τη διεθνή αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου, η οποία αναμφίβολα

αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη διασφάλιση της ειρήνης σε διεθνές επίπεδο. Με τον τρόπο αυτό δίνουμε το παράδειγμα και στις νεότερες γενιές, και όλοι μαζί νέοι και μεγαλύτεροι σε ηλικία οφείλουμε να συνεχίσουμε να απαιτούμε το δικαίωμα στην ιστορική μνήμη και τη διεθνοποίηση της αναγνώρισης της γενοκτονίας σαν επισφράγισμα των αγώνων του τόσο βάνανυσα καταπατημένου λαού. Διακηρύττουμε προς πάσα κατεύθυνση εντός και εκτός Ελλάδας, ότι ο αγώνας συνεχίζεται μέχρι την τελική δικαίωση, που δεν θα είναι άλλη, από τη διεθνή αναγνώριση της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου.

Κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει την αυταπόδεικτη ιστορική αλήθεια. Κανείς δεν μπορεί να διαγράψει ή να ξαναγράψει την ιστορία. Κανείς δεν μπορεί να αγνοήσει τις φωνές των νεκρών. Κανείς δεν μπορεί να μας στερήσει το δικαίωμα στη μνήμη. Οφείλουμε να δικαιώσουμε τους χιλιάδες νεκρούς και πρόσφυγες του Πόντου και να συνεχίσουμε την προσπάθεια για την αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ποντίων από τη διεθνή κοινότητα και την Τουρκία. Εξάλλου, το μήνυμα της διεκδίκησης δεν είναι η εκδίκηση, αλλά η καταλλαγή και η ειρήνη μεταξύ των λαών. Ο σεβασμός στη μνήμη των Ελλήνων του Πόντου, που έχυσαν το αίμα τους, δεν αρχίζει και δεν τελειώνει μόνο σε αυτή την ημέρα. Δεν πρέπει, δεν επιτρέπεται να ξεχάσουμε. Ο Πόντος ζει στα ήθη και έθιμα του ποντιακού ελληνισμού και μέχρι να έρθει η δικαίωση, θα ηχεί στα αυτιά μας ο στίχος του ποιητή: Λύουμαι 'κι αροθυμώ, ν'ανασπάλλω 'κι επορώ!»

